

B236 5/36

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ OPIS PATENTOWY

Nr 36473

 4.9.5/36
 Kl. 49 a, 12/02

Zakłady Azotowe im. Pawła Findera
 Przedsiębiorstwo Państwowe *)
 (Chorzów, Polska)

Przyrząd do toczenia powierzchni kulistych

Udzielono patentu z mocą od dnia 12 stycznia 1953 r.

Wynalazek dotyczy przyrządu do toczenia powierzchni kulistych.

Dotychczas do toczenia powierzchni kulistych stosuje się albo kosztowne noże kształtowe, albo też skomplikowane przyrządy, w których ruch poziomy noża współpracuje z ruchem pionowym toczzonego przedmiotu.

Wynalazek ma na celu z jednej strony wyeliminowanie konieczności stosowania tych noży z drugiej zaś strony wykonanie uproszczonego przyrządu umocowanego na suporcie i pozwalającego na toczenie kulistych powierzchni zwykłym nożem tokarskim na wszelkiego typu tokarkach z wymaganą dokładnością.

Wynalazek polega na tym, że nóż tokarski jest zamocowany bezpośrednio na obrotowej tarczy, posiadającej na frezowane zęby jedynie na poło-

wie swego obwodu, za pomocą których tarcza ta może być obracana w znany sposób przez ślimak, pokręcany ręczną korbką.

Wynalazek jest bliżej wyjaśniony na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia widok z przodu przyrządu według wynalazku, a fig. 2 — jego widok z góry.

Przyrząd według wynalazku składa się z dwóch osadzonych na sobie tarcz obrotowych 4 i 7, połączonych ze sobą za pomocą śruby 5, nakrętki 6, tak iż dolna tarcza 4 jest nieruchoma, natomiast górna tarcza 7 zamocowana jest obrotowo, przy czym w celu uzyskania równomiernego nacisku na tę ostatnią tarczę zastosowana jest podkładka 3.

Nieruchoma tarcza dolna 4 przejmując na siebie naciski, powstające przy toczeniu i stanowi łożysko stopowe dla górnej tarczy 7. Tarcza 7 jest zaopatrzona w połowie swego obwodu w wyfrezowane zęby i pracuje jak zwykła ślimacznica, która uruchamia ślimak 9 i która nadaje zamocowanemu na niej w uchwycie 1 zwykłemu no-

*) Właściciel patentu oświadczył, że twórcami wynalazku są ob. Jan Cierpka i Ernest Kersek w Chorzowie.

zowi tokarskiemu ruch obrotowy w płaszczyźnie poziomej.

Ślimak 9 uruchamiający górną tarczę 7 jest osadzony między dwiema listwami 10 przykręconymi śrubami 11 do trzonka 12, przy pomocy którego przyrząd według wynalazku jest zamocowywany na suporcie tokarki w miejsce noża tokarskiego, który jak już wspomniano, jest zamocowywany za pomocą śruby 2 w uchwycie 1, przyzmozowanym na stałe do obrotowej tarczy 7. Ślimak 9 jest pokręcany za pomocą korbki, nasadzonej na jego wałek. Dolna tarcza nieruchoma 4 jest połączona na stałe z trzonkiem 12 za pomocą łącznika 8.

Nóż tokarski jest zamocowywany w uchwycie 1 odrazu na wymagany promień, mającej być toczzonej powierzchni półkulistej, natomiast przedmiot toczony jest umocowywany w uchwycie lub w tarczy planowej tokarki i wykonuje ruch obrotowy w płaszczyźnie pionowej.

Wskutek współdziałania obrotowego ruchu wykonywanego w płaszczyźnie pionowej przez przedmiot toczony z ruchem obrotowym, dokonywanym w płaszczyźnie poziomej przez tarczę 7 z zamocowanym na niej nożem tokarskim uzyskuje się możliwość toczenia powierzchni kulistych.

Zastrzeżenia patentowe

1. Przyrząd umocowany na suporcie, do toczenia powierzchni kulistych, w którym ruch poziomy zwykłego noża tokarskiego współpracuje z ruchem pionowym toczzonego przedmiotu, znamienny tym, że nóż tokarski jest umocowany bezpośrednio na obrotowej tarczy (7), posiadającej nafrezowane zęby jedynie na połowie swego obwodu, za pomocą których tarcza ta w znany sposób jest obracana przez ślimak (9) pokręcany ręczną korbą (13).
2. Przyrząd według zastrz. 1, znamienny tym, że tarcza (7) jest osadzona na nieruchomej tarczy (4), stanowiącej jej podstawę i jest umocowana z nią za pomocą śruby (6).
3. Przyrząd według zastrz. 2, znamienny tym, że trzonek (12) przyrządu jest połączony na stałe z nieruchomą tarczą (4) za pomocą łącznika (8).

Zakłady Azotowe
im. Pawła Findera
Przedsiębiorstwo Państwowe

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych

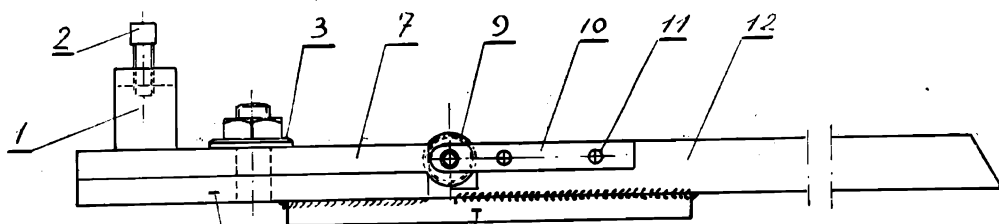

Fig. 1

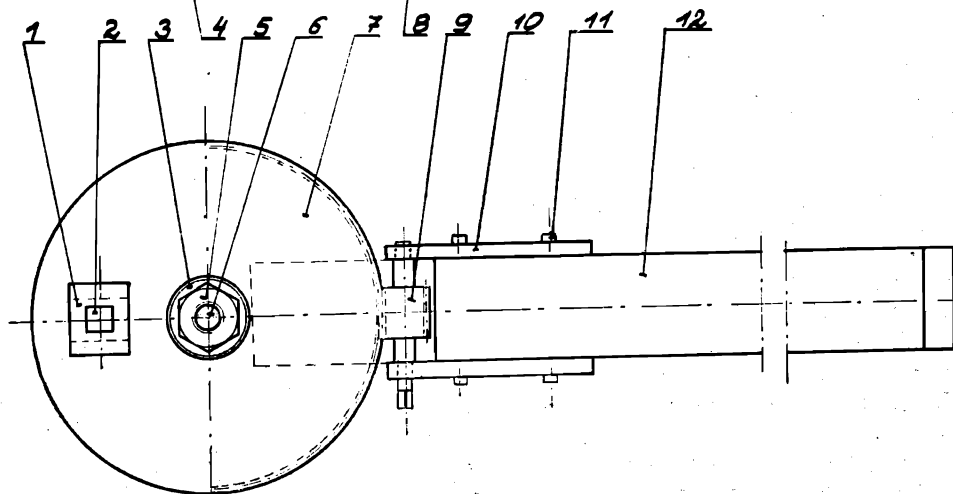

Fig. 2